124. Bogsta kyrka, Rönö hd.

Pl. 57. Pl. 12: B. 814.

Litteratur: B. 814; L. 862; Boije, Sv. fornm.för. tidskrift V, 153.

Runstenens plats angives i B. 814 vara sakristimuren, och i östra hörnet av sakristians norra vägg upptäcktes den 1908 inmurad invid marken.

Ämnet är gnejs. Längden, den ursprungliga höjden, är 1,62 m, bredden vid foten 1,27 m, i toppen tangerande översta slingan 50 cm, slingans bredd 10 cm.

Inskriften börjar t. v. nedtill utan skiljetecken med **hulmstain**, vars **a** är övre linjen i slingknuten, och dennas nedre linje bör väl alltså uppfattas som **i**; **s** är ᛋ, för övrigt uti inskriften omvänt, ᚴ. Efter **þaiʀ** följer en avflagning, som förstört [**r**] i det följande [**r**]**aistu** och kan ha förstört punkten framför det samma, om sådan funnits. I 32—37 **þokrim** är **o** ᚼ; 34 **k**, som B. 814 läser **i**, har dock en grund bistav, som icke är synlig ända upp till övre linjen. I 51—58 **hakstain**, som i B. 814 läses **haistain**, är bistaven på 53 **k** ganska tydlig och runan lik **k** i **auk**; runan är icke **f**.

Inskriften är alltså följande:

hulmstain · auk · sihuiþr · þaiʀ [r]aistu · at · þokrim · faþur · sin · auk · at · hakstain ·
5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55

Namnet **hakstain** förekommer annars icke, dess första led bör hava varit *Hagh-* eller *Hægh-*, jfr *Haghbardhʀ*, *Hægh-vidhʀ*, *-valdr*.

Översättning: Holmsten och Sigvid, de reste (stenen) efter Torgrim, sin fader, och efter Hagsten.

---

125. Bogsta kyrka, Rönö hd.

Pl. 58. Pl. 12: B. 815.

Litteratur: B. 815; L. 861; Ransakn. 1667—84; S. Boije, Sv. fornm.för. tidskr. V, s. 153.

Runstenen, som redan på Buræi tid låg i kyrkdörren, är nu genom tramp så nött, att blott en mindre del av ristningen är skönjbar. Vid mitt besök 1899 var den del, som i B. 815 angives som täckt av en mur, blottad, varemot högra kanten till yttre slingans halva bredd var dold av en trätröskel, inlagd 1849. 1908 blev stenen uttagen och står nu rest mot tornets norra vägg.

Ämnet är en blågrå stenart, höjden 1,60 m, bredden vid inskriftens början 1,17 m, upptill över slingans nedre linje 1 m.

Med den del av inskriften inom [ ], som måste hämtas ur B. 815, är inskriften följande:

[× ketilfas × let · reisa ×] tsein × eftiʀ × bryniulf × f[aþur × sin × guþan × hialmbi · i]n heilhi × kristr × h[ansal]
5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70

70—71 **an** äro ᛅᚾ. I **ketilfas** har ett slutande **-t** utelämnats; då ändelsen **-r** saknas, bör ordet med M. F. Lundgren antagas vara kvinnonamn. I 48—54 **hialmbi** »hjälpe» torde **m** böra förklaras som beteckning för ett mellan *l* och *p* utvecklat biljud, som tecknas **u** i **ilubi** L. 1045, **hialubi**, **ialibi** L. 707, 708.

Översättning: Kättilfast lät resa stenen efter Bryniulv, sin fader god. Hjälpe den helige Kristus hans själ!

---

mat att utanför slingan inhugga de återstående runorna. Jfr Sö 139 som slutar med **ru**, i stället för **runaʀ**; liknande oavslutade former **ku** (för **kuþan**) Sö 220, 252. I Sö 129 saknas av utrymmesskäl ordet 'sin'. — 27 **t** har tydliga, säkert ristade bistavar. Kan 26—31 **stalfʀ** vara en onöjaktig ristning av namnet *Stœinulfʀ*? Jfr **stanr** för **standr** och Sö 123 **rsþi : stan** för **raisþi stain**.

123. Skresta.

Pl. 207.

124. Bogsta kyrka.

Litteratur: Joh. Bureus, F a 6 (Sudromannia n:r 5), F a 5 n:r 508; Ransakningarna 1667—84.

I en relation från Bogsta (1683 och 1685), som ingår i *Ransakningarna*, säges om runstenar i socknen: »1. I Kyrkian ligger, i Kyrkiodören en steen medh Ruhne Bookstäfver, och sammeledes en sådan steen i Sakarstije Muhren. 2. Vthi Hammarby är inlagdt en sten för en Spijshäll, med Rune Bookstäfver uppå . . . 4. I Bogesta byys gärde, en hoop med högar och upreeste steenar. Item wijd grinnen vthi hagen in emot Nuntzbergz ägor liggie 2 st. steener med Runebookstäfwer . . . 6. Vthi Lille Hambra Skogen en flijsa medh Bookstäffwer.» Fyra av dessa äro väl kända (Sö 125, 124, 127 och 126); de båda »wijd grinnen vthi hagen in emot Nuntzbergz ägor» äro däremot icke omtalade i senare källor. Anmärkningsvärt är särskilt, att de icke äro avbildade av Peringskiöld, som ju företog sina resor med ledning av de uppgifter, som framkommit genom *Ransakningarna*.

Sista namnet i inskriften, runorna 51—58, läses av Bureus **halstain**. Men runan 53 kan icke vara **l**. Den bör utan tvivel, såsom Brate gjort, uppfattas som **k**.

125. Bogsta kyrka.

Litteratur: Joh. Bureus, F a 6 (Sudromannia n:r 4), F a 5 n:r 507; N. R. Brocman, IW s. 240.

Första namnet i inskriften är hos Bureus **kimfastr**. Slutet lyder: **hialmbi** $\times$ **shealhi** $\times$ **kristen** $\times$ **snshl**.
50 55 60 65 70
F. ö. överensstämmer Bureus med *Bautil*. 55 (omvänt) **s** är troligen felläsning för **n**, 69 (omvänt) **s** felläsning för **a**.

126. Fagerlöt.

Pl. 208.

Litteratur: J. Peringskiöld, Monumenta Sudermanniae; N. R. Brocman, IW s. 155; Lis Jacobsen i APhS 5 (1930), s. 177, 182 n. 2; F. Jónsson ibdm s. 191; Lis Jacobsen, Tilsvar (1930), s. 3.

Ristningen befinner sig omkring 200 m. NNÖ om torpet Fagerlöt alldeles invid en liten gångstig genom skogen till Berga. Till Fagerlöt finnes körväg från Hamra gård. Ristningen är vänd mot SV.

Till läsningen: Runan 10 är klart och tydligt **l** (så även *Bautil*), och kan omöjligen uppfattas annorlunda. Både huvudstav och bistav äro synnerligen djupt huggna; bistaven utgår från huvudstavens topp och slutar skarpt. Av 13 finnes blott huvudstaven; t. v. om den är ytan skadad. Vilken runa det har varit, är alltså mycket ovisst. Mellan 12 **n** och 16 **r** (som är säkert) finnes icke plats för **fri**. Om 13 har varit **f** (som Brate antager), kan ytterligare